

گزارش مکتوب شورای حمایت از حقوق تألیف و نشر

چهارمین نشست شورا در روز دوشنبه بیستم دی ماه ۱۳۸۹ ساعت ۱۰ با حضور اکثریت اعضا و میهمانان ویژه آغاز گردید. شرکت کنندگان:

آقای دکتر شبیری زنجانی (استاد دانشگاه و رئیس کارگروه نظام حقوقی مالکیت فکری)
 آقای دکتر میر حسینی (دبیر شورای سیاستگذاری حقوق مالکیت فکری کشور - وزارت دادگستری)
 آقای آخوندی (رئیس هیئت مدیره انجمن فرهنگی ناشران کتب مذهبی)
 آقای قدیانی (رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران)
 آقای آموزگار (رئیس هیئت مدیره انجمن فرهنگی ناشران بین المللی ایرانیان)
 آقای فروغی (عضو هیئت مدیره انجمن فرهنگی ناشران کتابهای آموزشی)
 آقای دکتر کفاشی (عضو هیئت مدیره انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی)
 آقای رحمانی (نماینده اداره کل مجامع فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)
 آقای مهدیزاده (نماینده معاونت پارلمانی و حقوقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)
 آقای دکتر ساکت (قاضی بازنشسته دیوان عالی کشور، مؤلف و استاد دانشگاه)
 آقای حسینی نیک (مدیر مسئول دفتر مطالعات و خدمات حقوقی - رئیس شورا)
 آقای دکتر احمدزاده (دبیر جلسه)

بعد از قرائت قرآن کریم، اعضای شورا بدین ترتیب اظهار نظر کردند:

۱- آقای حسینی نیک:

- تشکر از همه اعضای جلسه بخصوص جناب آقای دکتر شبیری که مسئولیت تدوین لایحه جامع حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری و حقوق مرتبط داشته و همچنین جناب آقای مهدی زاده که از وزارت ارشاد تشریف آورده‌اند.
 - لزوم اخذ نظرهای کارشناسی بخش‌های مختلف حوزه مالکیت ادبی و هنری.
 علاوه بر تألیف و نشر که این شورا برای حمایت از آن تشکیل گردیده، در حوزه‌های سینما، موسیقی، هنری، نرم‌افزار و... نیز باید جلسات مشورتی و نقد لایحه مورد بحث داشته باشند. دفتر مطالعات در این زمینه اعلام آمادگی می‌نماید.
 - گزارش اقدامات جهت اخذ استفتا از مراجع معظم تقلید بخصوص مقام معظم رهبری در خصوص لزوم رعایت حقوق مالکیت ادبی و هنری و اعلام نتایج در جلسات آتی.
 - لزوم بررسی کلیات لایحه از جهت فصل بندی و ترتیب مطالب قبل از ورود به مباحث جزئی و اشکالات ویرایشی.
 - تلاش برای برقراری ارتباط سازنده با مراجع ذیصلاح و تصمیم گیر فرهنگی کشور در خصوص اصلاحات پیشنهادی لایحه.

۲- آقای آخوندی:

- عدم لحاظ حقوق ناشر در مواد ارائه شده در لایحه مزبور
 - تفسیر دقیق - قبل از تصویب - برخی از مواد قانونی مبهم از جمله ماده ۷۶ و ماده ۸۰ لایحه.
 - ایجاد مانع قانونی فراروی برخی از مؤلفین بالأخص به هنگام فوت ناشر در فسخ یک جانبه قرارداد نشر
 - لحاظ ماده قانونی خاص در جهت عدم تضییع زحمات و هزینه‌های سنگین ناشر به هنگام انحلال قرارداد
 - اصلاح و الحاق تبصره‌های جامع و رافع ابهام به برخی از مواد مزبور از جمله ماده ۸۰ و ۷۶ لایحه
 - بررسی اصولی و ارائه راهکار در خصوص موارد و تغییرات بنیادین ناشر بر روی متن دست نویس مؤلف به هنگام انحلال و انعقاد قرارداد با ناشر دیگر
 - حکومت حقوق مؤلف بر مواد قانونی لایحه و مغفول ماندن حقوق ناشر همچون قوانین قبلی دیگر

۳- آقای آموزگار:

- گرایش کلی مقنن به مؤلف محوری بدون لحاظ مقررات حاکم بر کنوانسیون بین‌المللی نشر و تألیف
- انحصار در محقق دانستن پدیده آورنده در بند ب ماده ۲۰ لایحه در خصوص حق حرمت اثر
- پیش‌بینی اشتراک حقوقی (در اثر) برای مؤلف و ناشر به هنگام خلق اثر و ارائه آن به بازار نشر
- ابهام در ماده ۸۰ لایحه بالأخص در بحث ورشکستگی و انحلال قرارداد

۴- آقای قدیانی:

- توجه اساسی قانونگذار به ماده ۸۰ و رفع ابهام بنیادین از عبارت «ورشکستگی و انحلال قرارداد»
- وجود حق قانونی ناشر به تبع حق مؤلف و لحاظ آن در قوانین مرتبط به ویژه در لایحه مزبور
- برداشتن سکوت و اجمال از برخی مواد قانونی موجود در لایحه با مشورت صاحب نظران حوزه نشر و تألیف

۵- آقای دکتر میرحسینی:

- ناظر بودن ماده ۸۰ لایحه با استفاده از عبارت «نتواند» به عدم قابلیت اجرا ولو از طرف ورثه قانونی ناشر
- ناظر بودن حق حرمت اثر در بند ب ماده ۲۰ به وقوع تغییرات بدون اجازه مؤلف از طرف ناشر
- صلاحیت مراجع قضایی در تفسیر جزئیات مواد قانونی مورد اشاره و نیز استفاده محاکم از رویه قضایی
- احراز شرایط قابل فسخ در ماده ۷۶ با راهکارهای قانونی و قضایی

۶- آقای دکتر شبیری زنجانی:

- ارائه گزارشی اجمالی از سیر تکوینی پیش نویس لایحه به همراه مشکلات فراروی آن
- وجود مبانی خاص و منحصر به فرد برای تک تک مواد وضع شده از سوی کارگروه نظام حقوقی و مالکیت فکری
- انعکاس و حکومت نگاه دوگانه حمایتی از مؤلف و اثر
- به رسمیت شناختن اخلاق محوری در فرایند تدوین و تقنین لایحه مورد بحث بالأخص حق حرمت اثر و حق انحصار
- داشتن هدف و دغدغه حمایت از حقوق مؤلفین در مواد قانونی تدوین یافته با مقایسه تطبیقی با حقوق کشورهای دیگر از جمله فرانسه
- ایجاد مانع قانونی با درج مواد مرتبط در خصوص انعقاد قرارداد طولانی مدت ناشران با مؤلفین جوان
- انعکاس برخی از قواعد آمره در تدوین و تقنین لایحه مزبور
- ناگزیری از انتخاب برخی از واژگان حقوقی از جمله «فسخ» و «انحلال» و عدم تفسیرپذیری نامتوازن آن‌ها از سوی اشخاص
- توجه کافی قانونگذار به استفاده از برخی لغات و واژگان اصطلاحی از جمله «اگر نتواند»، «فسخ» و «انحلال»

بر اساس پیشنهاد اعضا و موافقت آقای دکتر شبیری قرار شد در فاصله بین دو ترم تحصیلی دانشگاهها که ایشان کلاس ندارند، هر هفته، دوشنبه‌ها جلسه داشته باشیم تا با حضور مسئول کارگروه تدوین این لایحه، پیشرفت قابل ملاحظه‌ای در اصلاحات، حاصل گردد. ضمن آن که آقای دکتر شبیری سؤالاتی را در حوزه تألیف و نشر داشتند که قرار شد به دفتر شورا ارسال دارند تا پاسخ کارشناسی آن توسط اعضا داده شده و جهت اعمال در متن لایحه، مورد استفاده قرار گیرد.

نشست پنجم شورا در روز دوشنبه ۱۳۸۹/۱۰/۲۷ در محل دفتر مطالعات و خدمات حقوقی برگزار خواهد شد. ان شاء الله

دکتر ابوالفضل احمدزاده

دبیر شورای حمایت از حقوق تألیف و نشر

